

Euroopan unionin
neuvosto

**Bryssel, 12. toukokuuta 2016
(OR. en)**

8831/16

**DEVGEN 89
ACP 67
RELEX 378**

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähtettäjä: Neuvoston pääsihteeristö

Päivämäärä: 12. toukokuuta 2016

Vastaanottaja: Valtuuskunnat

Ed. asiak. nro: 8554/16

Asia: Yhteisen ohjelmasuunnittelun tehostaminen
– Neuvoston päätelmät (12. toukokuuta 2016)

1. Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 3462. istunnossaan 12. toukokuuta 2016 hyväksymät neuvoston päätelmät yhteisen ohjelmasuunnittelun tehostamisesta.

Neuvoston päätelmät yhteisen ohjelmasuunnittelun tehostamisesta**Edistyminen ja haasteet**

1. Neuvosto suhtautuu myönteisesti EU:n ja sen jäsenvaltioiden ulkoisen avun yhteisen ohjelmasuunnittelun edistymiseen. Yhteisen ohjelmasuunnittelun avulla EU ja sen jäsenvaltiot edistävät yhteisesti maailmanlaajuisella ja EU:n tasolla tehtyjen politiikkasitoumusten täytäntöönpanoa¹. Tässä yhteydessä neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä EU:n yhteisestä kannasta kehitysavun tuloksellisuutta käsittelevää neljättä korkean tason foorumia varten², joissa vahvistettiin puitteet yhteiselle monivuotiselle ohjelmasuunnittelulle, Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta antamansa päätelmät³, joissa korostetaan, että EU:n jäsenvaltioiden on osallistuttava täysimääräisesti Euroopan naapuruuspolitiikkaan sekä toimintaan muilla alueilla, sekä päätelmänsä aiheesta "EU:n kehitysyhteistyöpolitiikan vaikutuksen lisääminen: muutossuunnitelma"⁴.
2. EU ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet tukemaan voimakkaasti kumppanimaita kestävän kehityksen toimintaohjelman 2030 toteuttamisessa ja tunnustavat yhteisen ohjelmasuunnittelun arvon erityisesti koordinoitun ja strategisen EU:n toiminnan vahvistamiseksi. Jos yhteinen ohjelmasuunnittelu toteutetaan asianmukaisesti, se tarjoaa konkreettisia mahdollisuuksia edistää kehitykseen vaikuttavien politiikkojen johdonmukaisuutta.

¹ Kehitysavun tuloksellisuutta käsitellyt neljäs korkean tason foorumi (Busan, joulukuu 2011), kehityspolitiikkaa koskeva eurooppalainen konsensus ja muutossuunnitelma sekä yhteinen tiedonanto Euroopan naapuruuspolitiikan uudelleentarkastelusta.

² 16773/11.

³ 8087/15.

⁴ 9369/12.

3. Vuodesta 2011 alkaen yhteisessä ohjelmasuunnittelussa on keskitytty 55 kumppanimaahan ja EU:lla on voimassa tai viimeisteltävänä 25 yhteistä yhteistyöstrategiaa. Yhteisellä ohjelmasuunnittelulla voidaan lisätä EU:n ja sen jäsenvaltioiden ulkoisen avun tehokkuutta, johdonmukaisuutta, avoimuutta, ennakoitavuutta ja näkyvyyttä. Yhteisen ohjelmasuunnittelun täytäntöönpano maatasolla voi helpottaa työn tehokkaampaa jakamista ja vähentää avun hajanaisuutta.
4. Yhteinen ohjelmasuunnittelu voi olla myös tehokas väline EU:n koordinoinnin tehostamiseksi maa- ja alakohtaisella tasolla ja voi vahvistaa koordinoitua poliittista vuoropuhelua sekä yhteistä analysointia, tietojen jakamista, yhteisiä täytäntöönpanoaloitteita sekä yhteistä valvontaa ja arviointia. On kuitenkin vielä haasteita, joita on käsiteltävä. Joissakin tapauksissa transaktiokustannukset ovat yhä korkeat. Ohjelmakausien yhteensovittamista EU:n osallistujien ja vastaanottavien maiden välillä olisi parannettava mahdollisuuksien mukaan. Kaikkien toimijoiden vahva sitoutuminen toimintaan maatasolla ja EU:n pääkaupungeissa on olennaisen tärkeää onnistumisen kannalta.

Yhteisen ohjelmasuunnittelun vahvistaminen ja laajentaminen

5. Yhteistä ohjelmasuunnittelua olisi edistettävä ja vahvistettava mutta samalla se olisi pidettävä vapaaehtoisena, joustavana ja osallistavana sekä maiden olosuhteisiin sopeutettuna. Sen olisi myös mahdollistettava EU:n ja jäsenvaltioiden ohjelmasuunnittelun asiakirjojen korvaaminen EU:n yhteisen ohjelmasuunnittelun asiakirjoilla. Niissä maissa, joissa yhteistä ohjelmasuunnittelua ei ole vielä aloitettu, neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja Euroopan ulkosuhdehallintoa (EUH) arvioimaan mahdollisuuksia jäsenvaltioiden edustustojen kanssa yhteisen ohjelmasuunnittelun aloittamiseksi ja etenemissuunnitelman laatimiseksi. Kumppanimaiden sitoutuminen, omaksuminen ja omavastuullisuus on olennaisen tärkeää tässä prosessissa. Yhteisen ohjelmasuunnittelun olisi ohjauduttava kumppanimaan kehitysstrategian mukaisesti.
6. Neuvosto toteaa, että yhteinen ohjelmasuunnittelu voi tuoda lisähyötyä siinä, että vältetään päällekkäisyyksiä, vähennetään transaktiokustannuksia (myös kumppanimaissa) ja vahvistetaan EU:n koordinointia ja näkyvyyttä. Tässä prosessissa olisi otettava huomioon EU:n ja jäsenvaltioiden vaatimukset, ja sen olisi oltava yhdenmukainen kumppanimaiden ensisijaisten kehitystavoitteiden kanssa.

7. Neuvosto korostaa tilaisuutta laajentaa yhteistä ohjelmasuunnittelua muun muassa epävakaisiin tilanteisiin ja konfliktimaihin sekä konfliktien ennaltaehkäisyyn tai konfliktin jälkeisiin tilanteisiin. Tässä yhteydessä neuvosto palauttaa mieleen päätelmänsä⁵ EU:n kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta todeten, että lähestymistavan lähtökohtana on oltava varhainen, koordinoitu ja yhteinen analyysi. Siitä saadaan strateginen perusta konfliktit huomioon ottavalle EU:n ohjelmasuunnittelulle. Se myös edistää hauraisissa valtioissa toteutettavaa toimintaa koskevaa uutta sopimusta. Neuvosto kehottaa komission yksiköitä ja EUH:ta myös tarkastelemaan, miten yhteisellä ohjelmasuunnittelulla voidaan tukea maita siirtymään korkeammalle tulotasolle osana laajempaa, ulkomaanapua pidemmälle menevää suhdetta.

Tulevat toimet

8. Lisäksi neuvosto katsoo, että EU:n ja jäsenvaltioiden on lisättävä toimiaan ja sitoutumistaan, jotta yhteisestä ohjelmasuunnittelusta voidaan saada täysi hyöty etenkin maissa, joissa osallistuvat osapuolet ovat tunnustaneet sen mahdollisuuden tulla ensisijaiseksi lähestymistavaksi. EU:n ja jäsenvaltioiden olisi annettava poliittista ja teknistä tukea varmistaakseen riittävät valmiudet sekä kentällä että päätoimipaikoissa. Yhteisessä ohjelmasuunnittelussa olisi otettava huomioon EU:n ja jäsenvaltioiden aihe- ja alakohtaiset aloitteet ja monialaiset politiikat, jotka koskevat erityisesti ihmisoikeuksia, sukupuolten tasa-arvoa, hyvää hallintotapaa ja kansalaisyhteiskuntaa.
9. EU:n kokonaisvaltaisen lähestymistavan mukaisesti yhteisen ohjelmasuunnittelun asiakirjoihin olisi alettava sisällyttää sellaisia strategisia kysymyksiä kuin muuttoliike, ilmastonmuutos, epävakaus, turvallisuus ja demokratia. Neuvosto odottaa kiinnostuneena EU:n kokonaisvaltaisen lähestymistavan toimintasuunnitelman täytäntöönpanon jatkamista ja kehottaa koordinoimaan ja yhdenmukaistamaan paremmin EU:n toimet myös yhteisen ohjelmasuunnittelun kautta. Myös erityisrahastotoiminnassa olisi otettava huomioon yhteisen ohjelmasuunnittelun ulottuvuus.

⁵ 9644/14.

10. Hajanaisuuden vähentämiseksi ja johdonmukaisuuden ja synergioiden lisäämiseksi EU:n ja jäsenvaltioiden välillä toteutettavien toimien olisi myös oltava osa täytäntöönpanovaihetta. Neuvosto kehottaa näin ollen komission yksiköitä ja EUH:ta edistämään edelleen EU:n ja jäsenvaltioiden rahoittamia yhteisiä täytäntöönpanotoimia, mikä parantaa myös EU:n ja sen jäsenvaltioiden näkyvyyttä kentällä, esimerkiksi yhteisrahoituksen ja delegoidun yhteistyön avulla, ja kiinnittämään erityistä huomiota EU:n ja jäsenvaltioiden kehitystoimijoihin. Jäsenvaltioiden kehitystoimijoiden välistä yhteistyötä olisi myös edistettävä yhteisen täytäntöönpanon osalta.
11. Neuvosto kannustaa EU:ta ja jäsenvaltioita tehostamaan toimiaan tietoisuuden lisäämiseksi kumppanimaiden hallitusten ja muiden yhteisen ohjelmasuunnittelun sidosryhmien keskuudessa, jotta vahvistetaan omavastuullisuutta ja yhteensovittamista ja kannustetaan niihin hyvissä ajoin tapahtuvilla kuulemisilla ja vuoropuhelulla. Yhteisen ohjelmasuunnittelun olisi edelleen oltava avointa myös muille avunantajille, kun EU ja jäsenvaltioiden edustustot arvioivat sen tarpeelliseksi maatasolla.
12. Neuvosto kehottaa EUH:ta ja komission yksiköitä raportoimaan säännöllisesti EU:n yhteisen ohjelmasuunnittelun prosesseista ja odottaa kiinnostuneena meneillään olevaa arviointia kehitysyhteistyötä koskevasta EU:n yhteisestä ohjelmasuunnittelusta ja sen tuloksia ja suosituksia, joilla voisi olla tärkeä merkitys yhteisen ohjelmasuunnittelun prosessien ja menettelyjen parantamisessa ja seuraavien vaiheiden ohjaamisessa. Neuvosto kehottaa EUH:ta ja komission yksiköitä viemään myös eteenpäin yhteistä ohjelmasuunnittelua koskevaa työtä ottaen huomioon tulevan EU:n globaalin strategian, tarkistetun naapuruuspolitiikan ja mahdollisten tulevien EU:n kehityspolitiikan tarkistusten suuntaviivat.